

**Поверхневий натяг
рідини.**

Змочування

та

незмочування

Виконала: Коваленко Олена

Спостереження поверхневого натягу

*Утворення краплі
біля погано закритого
крана нагадує розтяг
еластичної торбинки.*

Спостереження поверхневого натягу

*Комахи –
водомірки –
можуть швидко
ковзати по
поверхні води.*

Спостереження поверхневого натягу

*Під швацькою
голкою поверхня
води прогнеться
і не дасть їй
потонути.*

Спостереження поверхневого натягу

*Поверхневий натяг
ускладнює
просочування
води крізь тканину,
тому вона відразу не
промокає.*

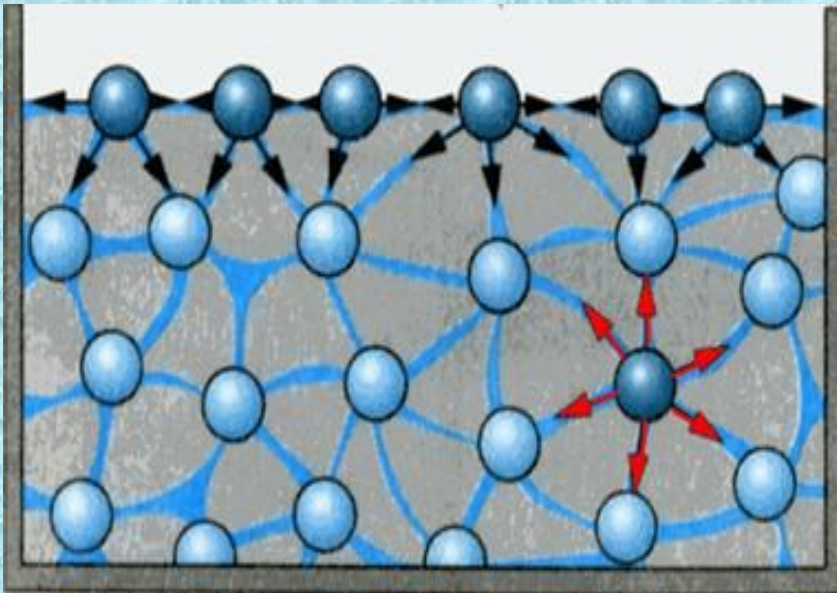
Спостереження поверхневого натягу

*Поверхнева плівка
надає рідині
сферичної
форми (крапелька
роси, дощові
краплі).*

Розглянемо молекули рідини

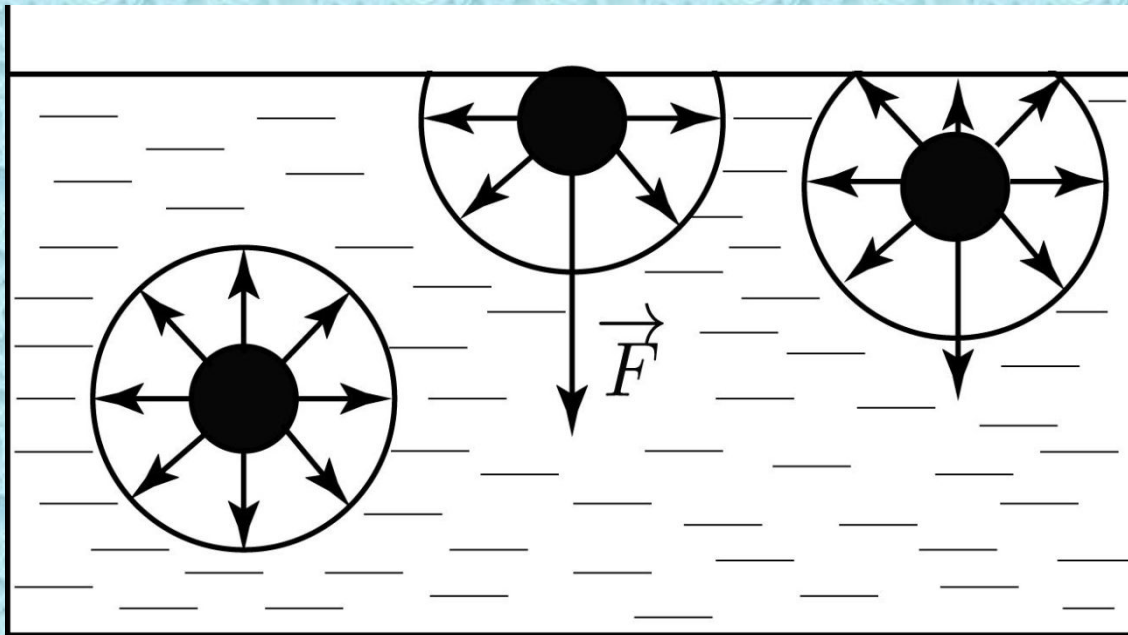

*Кожна молекула
розміщена всередині
об'єму рідини,
рівномірно оточена
сусідніми
молекулами і*

*взаємодіє з ними, а рівнодійна цих сил
дорівнює нулю.*

Розглянемо молекули рідини

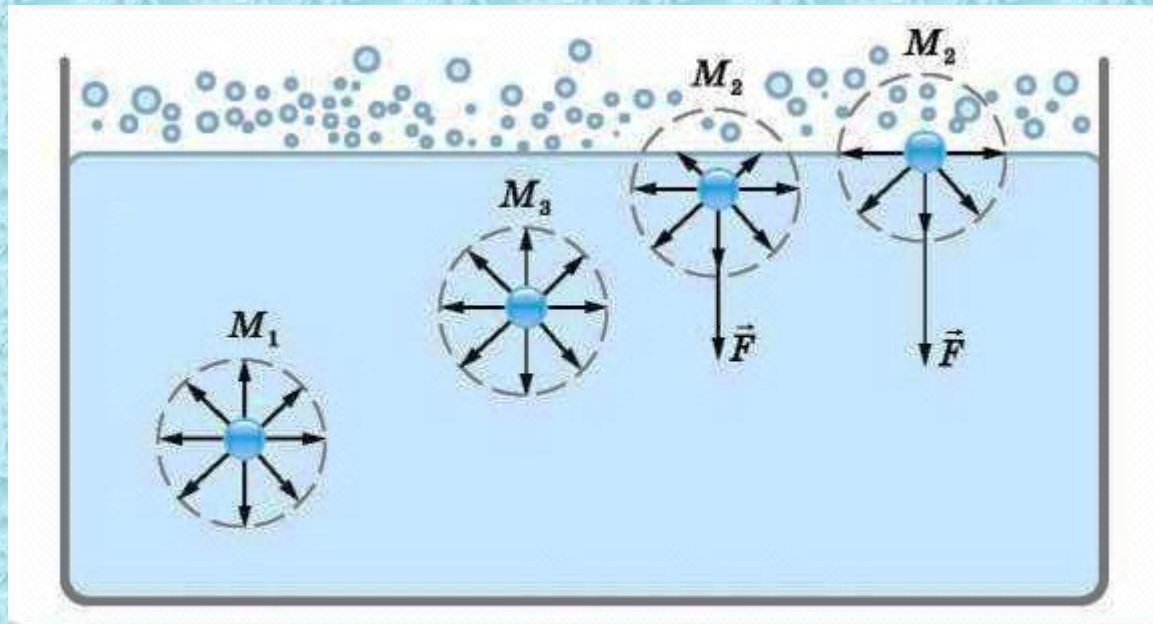
Молекула на поверхні рідини з одного боку оточена молекулами газу, а з другого – рідини. Рівнодійна міжмолекулярних сил направлена вглиб рідини.

Поверхневий натяг рідини

Поверхня рідини має надлишкову енергію і поводить себе подібно до пружної плівки, яка намагається скоротитися так, щоб вільна поверхня рідини стала мінімальною.

Поверхневий натяг рідини

- Це фізична величина, яка характеризує дану рідину і дорівнює відношенню поверхневої енергії до площі поверхні рідини

$$\sigma = \frac{W}{S}$$

Поверхневий натяг різних рідин

$$[\sigma] = \frac{\text{Дж}}{\text{м}^2} = \frac{\text{Н}}{\text{м}}$$

Рідина	$\sigma, \frac{\text{мН}}{\text{м}}$
Вода	73
Гас	24
Бензин	21
Мильний розчин	40
Молоко	46
Нафта	30
Ртуть	510
Спирт	22

Поверхневий натяг залежить

1. Від природи рідини.
2. Від температури рідини: чим вища температура, тим меншим є поверхневий натяг.
3. Від наявності поверхнево-активних речовин.
4. Від властивостей газу, з яким рідина межує.

Наприклад

1) Залежність від роду речовини

$$\left(\sigma_{\text{спирту}} = 22 \frac{\text{мН}}{\text{м}}, \sigma_{\text{ртуті}} = 480 \frac{\text{мН}}{\text{м}} \right);$$

2) Залежність від температури (при підвищенні – зменшується)

$$\left(\sigma_{\text{води, } 0^{\circ}\text{C}} = 76 \frac{\text{мН}}{\text{м}}, \sigma_{\text{води, } 100^{\circ}\text{C}} = 59 \frac{\text{мН}}{\text{м}} \right);$$

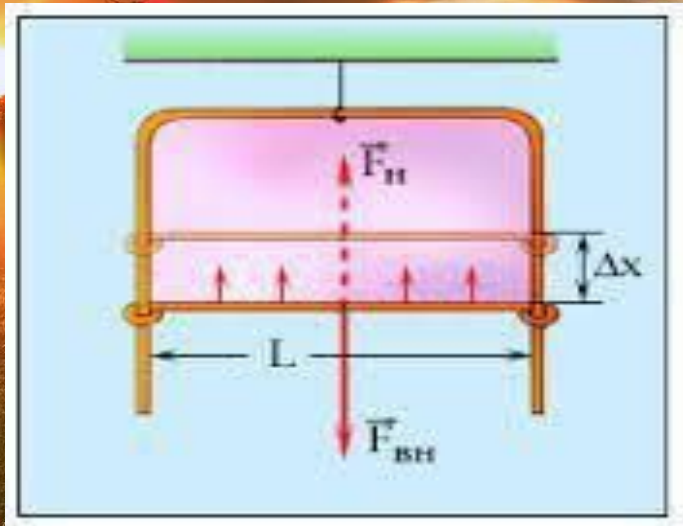
3) Залежність від домішок та поверхнево-активних речовин

$$\left(\sigma_{\text{мільн.розчину}} = 40 \frac{\text{мН}}{\text{м}}, \sigma_{\text{розч.цукру}} = 80 \frac{\text{мН}}{\text{м}} \right).$$

Сила поверхневого натягу

- Це сила, що діє вздовж поверхні рідини, перпендикулярно до лінії, яка обмежує її поверхню, і спрямована в бік її скорочення.

$$F_{п.н.} = \sigma \cdot l$$

Де виявляється
поверхневий натяг?

Змочування і незмочування
рідинами поверхонь
твердих тіл

A stone tower with a conical roof stands in a green field under a cloudy sky. The tower is the central focus, with a white semi-transparent box overlaid on it containing the title. The background is a vast green field stretching to the horizon under a dramatic, cloudy sky.

Змочування

Якщо сили притягання між молекулами рідини і твердого тіла переважають сили притягання між молекулами рідини - змочування

Серветки та рушники добре вбирають воду

A stone tower with a conical roof stands in a green field under a cloudy sky. The tower is the central focus, and the sky is filled with dramatic, dark clouds. The field is lush and green, extending to the horizon.

Незмочування

Якщо сили притягання між молекулами рідини переважають сили притягання між молекулами рідини і твердого тіла - незмочування

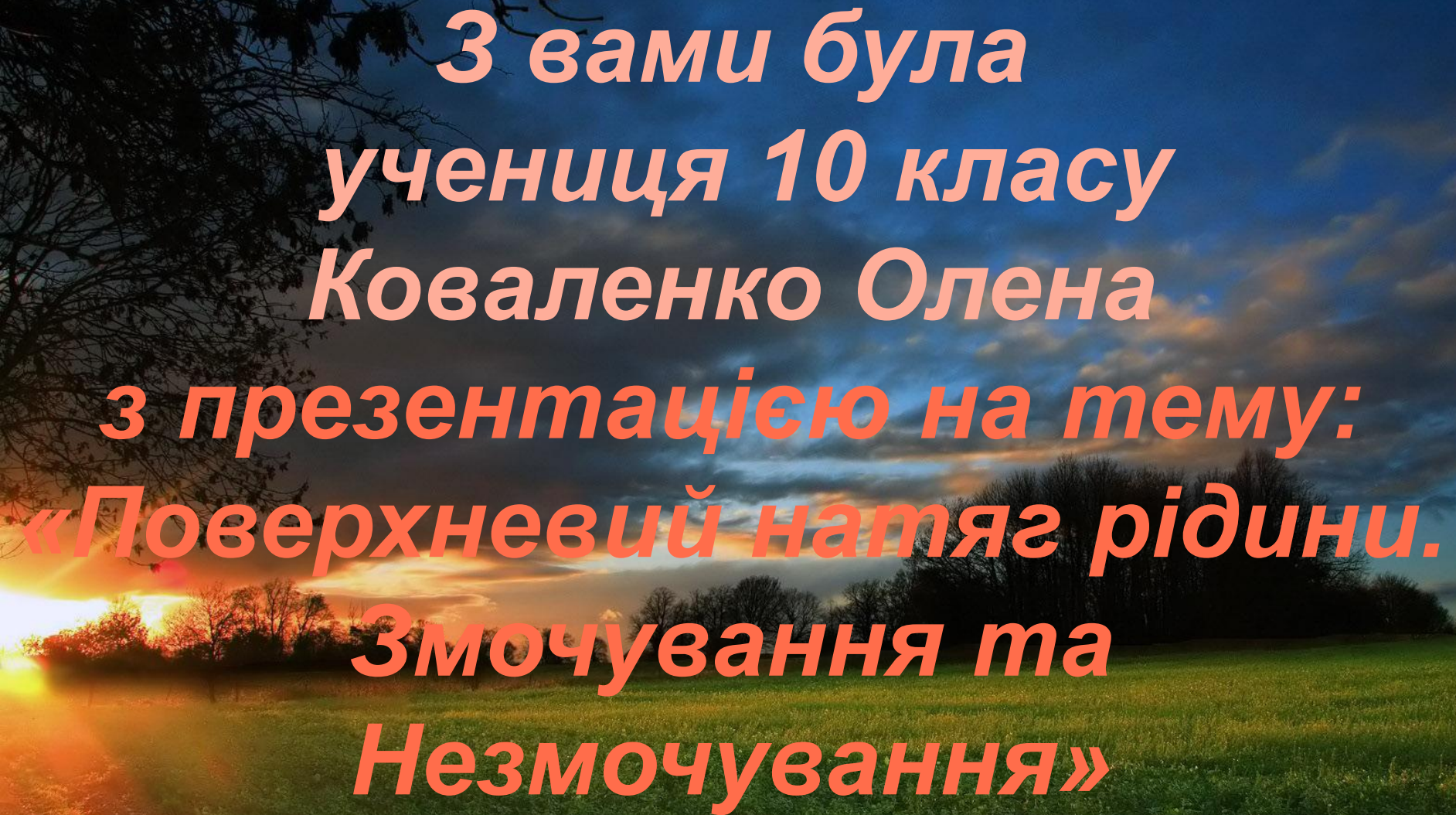
Вода не змочує поверхню листя

Вода та жир не
змочують спеціальне
покриття iPhone і iPad

A sunset over a green field with trees in the background. The sun is low on the horizon, casting a warm glow over the scene. The sky is a mix of blue and orange, with some clouds. The text is overlaid on the image in a bold, orange font.

**З вами була
учениця 10 класу
Коваленко Олена
з презентацією на тему:
«Поверхневий натяг рідини.
Змочування та
Незмочування»**